

Open Society Institute
Higher Education Support Programme
Regional Seminar for Excellence in Teaching (RESET)
Governance of Global Environmental Change:
Towards a Multidisciplinary Discussion in Tertiary Environmental Education

Институт открытого общества
Программа поддержки высшего образования
Региональный семинар по усовершенствованию преподавания (RESET)
Управление глобальными изменениями окружающей среды:
Развитие мультидисциплинарного обсуждения в трёхуровневом экологическом образовании

Загальна інформація

Проект Open Society Institute Regional Seminar for Excellence in Teaching “Governance of Global Environmental Change” (Регіональні семінари з покращення викладання «Управління глобальними змінами в навколишньому середовищі») передбачає проведення серії регіональних семінарів з «Управління глобальними змінами в навколишньому середовищі Towards a Multidisciplinary Discussion in Tertiary Environmental Education».

Термін реалізації проекту - 3 роки (2011-2014 рр.)

В рамках проекту молоді викладачі з різних держав СНД ознайомлюються з сучасною європейською практикою викладання навчальних дисциплін для студентів університетів природоохоронного профілю та розробляють робочі програми нових дисциплін з урахуванням передового досвіду, а також проводять апробацію розроблених дисциплін.

В ході реалізації проекту було розроблено 4 нові навчальні дисципліни (модулі).

Заходи, проведені в рамках проекту

На базі Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна та Харківської національної академії міського господарства у період з 29.03.2013 по 05.04.2013 в рамках проектів OSF ReSET "Governance of Global Environmental Change" та TEMPUS «Environmental Governance for Environmental Curricula» було проведено весняну школу «**Protected Areas Governance**» («**Управління охороняємими територіями**»).

Спільна робота передбачала обмін досвідом між молодими викладачами вузів СНД, застосування інноваційних підходів до навчання в конкретній тематичній галузі, створення або творчий перегляд навчальних програм і курсів, методик, матеріалів та інструментів, що використовуються при роботі з магістрами-екологами.

Студентами в дослідженнях були застосовані методи аналізу найкращих і найгірших практик управління об'єктами ПЗФ на прикладі Європи, України та Росії, кейс-стаді, методи оцінок загроз та ефективності управління, інтерв'ю (зі співробітниками парку), сценарний метод. Презентації захищалися англійською мовою.

У ході курсу був застосований метод ситуаційного аналізу (кейс-стаді), суть якого полягає у тому, що студентам пропонують осмислити реальну життєву ситуацію, опис якої одночасно відображає не лише будь-яку практичну проблему, але й актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти при вирішенні даної проблеми. При цьому сама проблема не має однозначних рішень. Метод ситуаційного аналізу відноситься до групи інтерактивних методів та застосовується для розвитку аналітичного і критичного мислення, а також креативності.

Групам студентів (по 6-8 чоловік з обох університетів) було запропоновано проаналізувати існуючий стан проблем нацпарку, розібратися в їх суті, запропонувати можливі рішення та вибрати кращі із них.

Метод оцінок загроз полягав у зборі необхідної інформації про фактори зовнішнього середовища та можливості їх потенційного впливу на природоохоронний об'єкт.

Під час проходження школи студенти спілкувалися зі співробітниками парку. Для розробки альтернатив розвитку тієї чи іншої ситуації на території НПП «Слобожанський» застосовано сценарний метод, результатом чого стали розроблені студентами тематичні моделі розвитку НПП «Слобожанський». А саме: 1) земельні питання та функціональне зонування; 2) розвиток наукових досліджень та екомоніторинг; 3) розвиток інфраструктури; 4) розвиток екотуризму (екостежок); 5) розвиток екоосвіти; 6) управління надзвичайними ситуаціями (пожежі). Зокрема, студенти представили шляхи оптимізації інфраструктури парку та варіанти туристичних екологічних стежок.

Як результат, студенти підготували презентації тематичних моделей розвитку національного природного парку «Слобожанський». Студенти, що виконали найкращі роботи отримали сертифікати про проходження курсу «Protected Areas Governance».

З 4 листопада по 8 листопада 2013 року на базі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова було проведено планові лекції по курсу «**Renewable Energy Governance**» («**Управління поновлювальною енергетикою**»).

Мета заходу - систематизувати у студентів загальні знання про структуру та тенденції в енергетиці, дати характеристики установкам традиційної та альтернативної енергетики, переваги та недоліки при їх використанні, законодавство з альтернативної енергетики в різних країнах.

Програмою курсу передбачено ознайомлення із принципами роботи різних установок з генерування енергії їх перевагами та недоліками (особливо екологічний аспект); концепціями та загальними закономірностями

енергетичного управління на різних рівнях; міжнародним досвідом у сфері енергетичного управління.

Теоретичні та практичні заняття проводили:

- пошукач-докторант кафедри ландшафтної екології, природно-наукового факультету Університету Коменского Скриган Анна Юрїївна (Братислава, Словацька Республіка);
- старший викладач кафедри енергоефективні технології Міжнародного державного екологічного університету імені А. Д. Сахарова, Кучинський Олег Анатольович (м. Мінск, Республіка Білорусія);
- викладач кафедри енергоефективні технології Міжнародного державного екологічного університету імені А.Д. Сахарова, Кресова Олена Володимирівна (м. Мінск, Республіка Білорусія);
- старший викладач кафедри моніторингу, природористування та попередження надзвичайних ситуацій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Филенко Віталій Вікторович (м. Харків, Україна),
- доцент кафедри екології та неоекології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Кулик Михайло Ілліч (м. Харків, Україна),

Після проходження курсу студенти отримали сертифікати.

З 17 лютого по 25 лютого 2014 року на базі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова було проведено планові лекції по курсу **«Eco-innovations for Urban Areas» («Еко-інновації для урбанізованих територій»)**.

Мета заходу - систематизувати у студентів загальні знання про проблеми урбанізованих територій та традиційні методи їх вирішення, з управління міськими територіями, дати класифікацію еко-інноваціям, навести приклади еко-інновації в різних сферах міського господарства та шляхів впровадження інновацій в життя.

Теоретичні та практичні заняття проводили:

- старший науковий співробітник Міжнародного громадського об'єднання «ЕКОПРОЕКТ» Фалалєєва Марія Олександрівна (Республіка Білорусь);
- старший викладач кафедри безпеки життєдіяльності ГУ ВПО "Білорусько-Російський університет" Шилова Ірина Володимирівна (Республіка Білорусь);
- старший викладач кафедри промислової екології Інституту холоду та біотехнологій Санкт-Петербуржського національного дослідницького університету інформаційних технологій, механіки та оптики Копильцова Світлана Євгенівна (Російська Федерація);
- асистент кафедри промислової екології Білоруського державного технологічного університету Козловська Інна Юрїївна (Республіка Білорусь);

- асистент кафедри інженерної екології та екологічної безпеки міст Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова Хандогіна Ольга Вадимівна (Україна);
- доцент кафедри екології та неоекології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Кулик Михайло Ілліч (Україна).

Після проходження курсу студенти отримали сертифікати.